

מרשם לגלידה וסרטים עצובים: שורת מחקרים עשויה להוביל למרפא ללב שבור

השיטות כוללות שימוש בחומר הרדמה, תרגילים לאימון המוח, נירופידבק ותרופות נגד דיכאון. כמה חוקרים מזהירים ממה שאחד מהם מכנה "הביוטכנולוגיה נגד אהבה": "האם אנשים ישתמשו בתרופה כדי לקטוע בכוונה קשר רומנטי?"

06:01 23.02.2020 [גרדיאן](#)

בסרט "שמש נצחית בראש צלול", שני בני זוג משתמשים בשירות שמאפשר להם למחוק את הזיכרונות שלהם אחד מהשני, כדי להתגבר על פרידה קשה. רופאים כבר הבחינו בכך שפרידה כזו עלולה להוביל לשלל תסמינים פסיכולוגיים וגופניים, החל מבחילה ונדודי שינה ועד דיכאון קליני. בתרחישים קיצוניים יותר, תסמונת הלב השבור — שבה הלב מפסיק לשאוב דם כנדרש לאחר הלב רגשי — עלולה להסתיים במוות. שירות למחיקת זיכרון כמו בסרט עדיין איננו זמין, אך כמה מחקרים מדעיים מהתקופה האחרונה עשויים להוביל לטיפולים שיפתרו, או לפחות ישככו באופן משמעותי את הבעיה.

בחודש מארס נמצא במחקר שנערך בספרד שחומר ההרדמה פרופופול עשוי גם לשכך זיכרונות כואבים המלווים שברון לב. למשתתפים בניסוי הוזרק פרופופול מיד לאחר שנזכרו באירוע מצער. הם התבקשו לדבר על אותה חוויה כואבת שוב כעבור 24 שעות, וגילו שזכרו אותה באופן עמום בהרבה. המטרה העיקרית של אותו מחקר היתה להקל את התסמינים של הפרעת דחק פוסט-טראומטית — "פוסט טראומה". אך כנראה שאפשר להשתמש בפרופופול כדי לדכא זיכרונות כואבים מסוגים שונים. אובדן פתאומי, כמו במקרה של שברון לב, עשוי להיות טראומטי גם הוא.

בעבר תועדו מקרים שבהם אנשים שחוו פרידה כזו דיווחו על תסמינים דומים לאלה שחווים מי שסובלים מפוסט טראומה. "שילוב של חומר הרדמה עם העלאת זיכרון טעון רגשית משבש הזיכרות נוספת שלו", הסביר בריאן סטרנג', שעמד בראש המחקר, "עלינו להבין על מי התרופה פועלת היטב, ואם תועלתה מצדיקה את הסיכון שבשימוש בחומר הרדמה. ייתכן שיש אנשים שנפגעים משיברון לב ברמה כזו שזה מצדיק את מתן התרופה".

בשנה האחרונה עלו שלל יישומונים (אפליקציות), דוגמת Break-Up Boss ו-Mend, המבטיחים הדרכה, ייעוץ והסחת דעת לשיכוך שיברון הלב. נראה שישנו ביסוס מדעי מסוים לשימוש בהן: במחקר מ-2017 נמצא שתרגילים דומים לאימון המוח עשויים לסייע לרסן התנהגות מביכה או אימפולסיבית בעקבות פרידה, ולחזק את השליטה העצמית.

האנתרופולוגית הביולוגית הלן פישר חקרה במשך יותר מארבעה עשורים את השפעות האהבה על המוח האנושי. באמצעות שימוש בסריקות MRI, היא זיהתה דמיון בין אובדן של אדם אהוב ובין גמילה מהתמכרות. "אחרי שחקרנו אנשים שנדחו בידי אהוביהם, מצאנו פעילות באזורי המוח המקושרים לתשוקות, לאובססיה ולחרדה. תגובת המוח חזקה מאוד". קיימות דרכי טיפול נוספות — כמו הקהיה

ועיבוד מחדש באמצעות תנועות עיניים (EMDR) ונירופידבק. המטרה של נירופידבק היא "לאמן מחדש" את גלי המוח ולמזער פעילות לא רצויה באמצעות רשמת מוח חשמלית (EEG).

בריאן ארפ, חוקר פסיכולוגיה, פילוסופיה ואתיקה באוניברסיטת אוקספורד, סבור שבקרוב מאוד יהיה פתרון כימי זמין — "ביוטכנולוגיה נגד אהבה" — למי שנפרדו מבני זוגם. "מה שמפחיד הוא שהביוטכנולוגיה נגד אהבה כבר קיימת", אמר, "אבל הרפואה המערבית נוטה שלא לחקור באופן שיטתי את ההשפעות הבין אישיות של תרופות רגילות". ארפ הסביר: "מתברר שלקבוצת תרופות נוגדות דיכאון (מעכבי קליטה חוזרת בררניים של סרוטונין — SSRI) יש השפעה 'מקהה' על תחושות כלפי אחרים, גם כלפי בני הזוג בקשר רומנטי". פישר וארפ אומרים שישנן בעיות אתיות בשימוש בטיפולים כאלה. אם יפתחו וישווקו טיפול נגד שיברון לב, אמרו, אפשר יהיה להשתמש בהן גם למטרות נוספות. "האם אנשים ישתמשו בתרופה כדי לקטוע בכוונה קשר רומנטי?" תהה ארפ.

לכתבה של דומיניק סיסלי בגרדיאן